

ORGANIZACJA I DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA RSW „PRASA — KSIĄŻKA — RUCH“

Jednym z zadań biblioteki naukowej jest systematyczne gromadzenie prasy. By wykonywać tę funkcję należy mieć dobre rozeznanie na „ryнку” księgarskim krajowym i zagranicznym oraz znać instytucje, które zajmują się wydawaniem i rozpowszechnianiem prasy. Przez prasę rozumie się ogół wydawnictw drukowanych periodycznie i rozpowszechnianych publicznie, odzwierciedlających wszechstronnie rzeczywistość, zwłaszcza aktualne procesy i zdarzenia polityczne, społeczne, gospodarcze, naukowe i kulturalne. Prasa jest podstawowym środkiem komunikowania, służy informacji społecznej, kształtuje postawę obywateli i stanowi ważny czynnik kulturotwórczy. Jej cechy charakterystyczne to periodyczność, publiczne upowszechnianie, aktualność i wszechstronność treści. W krajach socjalistycznych nadto kierunek oddziaływania prasy jest sterowany ogólnymi zadaniami państwa.

Obecnie głównym wydawnictwem prasowym w Polsce jest Robotnicza Spółdzielnia Wydawnicza „Prasa—Książka—Ruch”, zajmująca się edytorstwem oraz kolportażem prasy krajowej i zagranicznej. Instytucja ta powstała 1 I 1973 roku. Wcześniej funkcję tę sprawowały różne instytucje stosując formy kolportażu prasy związanej ze stanem organizacji poczty i rozwojem komunikacji głównie kolejowej, a w latach trzydziestych XX w. lotniczej. W pierwszej połowie XIX wieku gazety przesyłano do odbiorców drogą pocztową w kopertach według taryfy listowej. Ponadto poszczególne redakcje zaczęły zatrudniać własnych roznosicieli-inkasentów. Nierzadko nabywano prasę u portierów hotelowych. W Królestwie Polskim najbardziej upowszechniła się sprzedaż uliczna. W pozostałych zaborach prasę rozprowadzały koncesjonowane agencje handlowe tzw. biura dzienników przez posłańców lub rezerwację do odbioru własnego. Na prowincję prasa docierała pocztą. Po utworzeniu 16 sierpnia 1914 roku w Krakowie Naczelnego Komitetu Narodowego, który działalność swą prowadził do 29 I 1917 roku, dla propagowania programu ideowego, proaustriackiego, powstały dwa centra informacyjno-prasowe i kilkanaście ich agentur. Uruchomiono nawet własną drukarnię i zorganizowano kolportaż wydawnictw. W 1918 roku powstało Polskie Towarzystwo Księgarni Kolejowych „Ruch”. Towarzystwo to początkowo ograniczało się do kolportażu czasopism na kolejach, następnie objęło swą działalnością część stolicy, a od 1930 r. zaczęło rozszerzać kolportaż także na prowincji. Warto przy tym zaznaczyć, że sprzedaż pism w Warszawie rozpoczęło Towarzystwo „Ruch” od 19 czerwca 1935 roku. Do tego czasu

kolportaż pism na terenie Warszawy prowadziła Spółka Kolporterów i Wydawców „Czytajcie” założona w 1931 roku. Latem 1935 roku „Spółka” rozwiązała się, a jej warszawskie agendy przejął „Ruch”. Poczta polska była przez cały okres międzywojenny najpotężniejszym dystrybutorem prasy.

W rozpowszechnianiu prasy brały też udział inne przedsiębiorstwa handlowe. Prasę sprzedawano w hotelach, kawiarniach, restauracjach, kioskach, księgarniach itp. W środowisku wiejskim kolportażem prasy zajmowali się domokrażni handlarze, pośrednicy skupu produktów rolnych itp. W latach 1918—1939 coraz większego znaczenia nabierała w dużych miastach sprzedaż uliczna.

W pierwszych powojennych latach rozprowadzaniem prasy, organizacją kolportażu i wydawnictw zajmowały się aż 34 instytucje wydawnicze. Główną rolę wśród nich odgrywała Spółdzielnia Wydawnicza „Czytelnik”, pierwsze po wojnie wydawnictwo prasowe oraz Robotnicza Spółdzielnia Wydawnicza „Prasa” powstała w 1947 r. W 1948 roku powstała Spółdzielnia Wydawnicza „Książka i Wiedza” z połączenia się Spółdzielni Wydawniczej „Książka” i Spółdzielni Wydawniczej „Wiedza”. W tymże roku RSW „Prasa” połączyła się z pionem prasowym „Wiedza”, a w 1950 roku przejęła pion prasowy „Czytelnika”. Od tej pory RSW „Prasa” stała się największym wydawnictwem prasowym w Polsce.

Kolportaż polski w pierwszych latach po wojnie był zdecentralizowany i w zasadzie każde wydawnictwo prasowe poprzez tworzoną własną sieć sprzedaży organizowało go we własnym zakresie. Uniemożliwiało to prowadzenie jednolitej polityki kolportażowej. W związku z tym Prezydium Rządu PRL powołało w 1950 roku wielozakładowe przedsiębiorstwo kolportażowe pod nazwą Państwowe Przedsiębiorstwo Kolportażu Prasy i Książki „Ruch”, zreorganizowane w 1955 roku w zespół przedsiębiorstw zgrupowanych w Centralnym Zarządzie Upowszechniania Prasy i Książki „Ruch”, a następnie w Zjednoczeniu Upowszechniania Prasy i Książki „Ruch”.

Od 1 stycznia 1973 r. prawo kolportażu prasy uzyskała nowo zorganizowana Robotnicza Spółdzielnia Wydawnicza „Prasa—Książka—Ruch”. Na mocy ustawy przyjętej przez Sejm w dniu 20 grudnia 1949 roku „Ruch” otrzymał prawo wyłączności kolportażu wydawnictw periodycznych krajowych i zagranicznych. Oznaczało to, że inne przedsiębiorstwa i instytucje wydawnicze zaprzestały swej działalności w dziedzinie kolportażu. Państwowe Przedsiębiorstwo Kolportażu Prasy i Książki „Ruch” zajmowało się nie tylko kolportażem gazet i książek, chociaż to było głównym jego zadaniem, stało się potężnym handlowo-przemysłowym i wydawniczym koncernem, rozszerzającym z każdym rokiem zakres swych zainteresowań i działalności. W pierwszym okresie prowadziło kol-

portaż w trzech podstawowych formach: 1. prenumeraty pocztowej, 2. prenumeraty zakładowej, 3. sprzedaży egzemplarzowej (komis). Początkowo blisko połowa nakładów całej prasy rozchodziła się w prenumeracie zakładowej (zbiorowej), później stała się ona mniej wygodna w prawidłowym kształtowaniu czytelnictwa.

Od 1955 roku zaczął się i trwa do dziś wielki rozwój sprzedaży kioskowej, która sięga blisko 80% całej sprzedaży prasy. Również kluby książki i prasy podległe przedsiębiorstwu „Ruch” miały swój udział w udostępnianiu książki w różnych środowiskach w małych miasteczkach, we wsiach, szpitalach, sanatoriach, a nawet w wojskowych garnizonach. Bardzo żywą działalność w zakresie upowszechniania książki prowadziły kluby międzynarodowej prasy i książki, które są nie tylko miejscem sprzedaży nowości wydawniczych, lecz i areną licznych spotkań autorskich oraz ekspozycji książkowych.

W 1955 roku Przedsiębiorstwo „Ruch” podjęło także działalność wydawniczą obejmującą książki dla dzieci, 8 tytułów czasopism, ponad 60 tys. różnotematycznych książek i broszur, reprodukcji dzieł sztuki i albumów oraz pocztówek. Nowością w pracy „Ruchu” był import i eksport prasy. Działalność tę przejął „Ruch” w 1959 roku z Centrali Handlu Zagranicznego Ars Polona. Do tego czasu eksportem oraz importem książek i czasopism zajmowało się Biuro Importu i Eksportu zreorganizowane w 1953 roku w Centralę Handlu Zagranicznego „Prasa i Książka”, a w 1957 r. w Centralę Handlu Zagranicznego „Ars Polona”. „Ars Polona” weszła z czasem w skład Robotniczej Spółdzielni Wydawniczej „Prasa—Książka—Ruch”. Wówczas też zaznaczył się rozwój handlu zagranicznego, stworzono własną bazę wydawniczo-poligraficzną.

W 1973 roku na skutek połączenia instytucji wydawniczych i kolportażowych RSW „Prasa”, Spółdzielni Wydawniczej „Książka i Wiedza” oraz Zjednoczenia Upowszechnienia Prasy i Książki „Ruch”, powstała Robotnicza Spółdzielnia Wydawnicza „Prasa—Książka—Ruch” — centralna organizacja wydawnicza działająca pod bezpośrednim kierownictwem Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej. Członkami Spółdzielni są KC PZPR, ZMS i ZG Ligi Kobiet. Do organów statutowych spółdzielni należą: walne zgromadzenie, rada i zarząd. Zarząd kieruje przedsiębiorstwem oraz nadzoruje podległe jednostki organizacyjne. Ukształtowały się cztery pionory organizacyjne wchodzące w skład zarządu głównego, zajmujące się koordynacją, kontrolą i nadzorem: prasowy, upowszechniania prasy i książki, wydawniczo-agencyjny, inwestycyjno-administracyjny. Poza tym utworzono w każdym pionie branżowe komórki ekonomiczne. W pionie prasowym zgrupowanych zostało 21 wydawnictw prasowych, 14 drukarni oraz Biuro Zaopatrzenia. W pionie upowszechniania prasy i książki znalazło się 18 przedsiębiorstw kol-

portażowych oraz Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw, Centrala Sprzedaży Wydawnictw, Centralny Kolportaż Wojskowy, Biuro Kolportażu Wydawnictw Zagranicznych, Centrala Handlowa CHZ Ars Polona „Ruch” i Przedsiębiorstwo Filatelistyczne. W skład pionu wydawniczo-agencyjnego weszły: wydawnictwo „Książka i Wiedza”, Państwowa Agencja „Interpress”, Centralna Agencja Fotograficzna, Wydawnicza Agencja Graficzna, Ośrodek Badania Stosunków Wschód—Zachód, Krajowa Agencja Wydawnicza oraz Biuro Wydawniczo-Propagandowe. W pionie inwestycyjno-administracyjnym znalazły się: zakłady transportu, telekomunikacji, inwestycje, zaopatrzenie oraz ośrodki wczasowe.

Nowo powstała instytucja, zorganizowana na zasadach spółdzielczych, zyskała uprawnienia resortowe i możliwość prowadzenia elastycznej gospodarki. Uprawnienia te podniosły bardzo rangę Robotniczej Spółdzielni Wydawniczej „Prasa—Książka—Ruch”, dały jej dużą samodzielność w rozstrzyganiu podstawowych problemów i możliwość regulowania ich odpowiednio do potrzeb, doprowadzając do usprawnienia procesem kierowania i zarządzania.

RSW „Prasa—Książka—Ruch” w zakresie swej działalności wydaje dzienniki, czasopisma, książki, plakaty, albumy, wydawnictwa artystyczne, prowadzi własne zakłady poligraficzne, kolportaż prasy i wydawnictw na terenie kraju i za granicą, agencje prasowe, fotograficzne, ośrodki naukowo-badawcze, szkoleniowe, kluby książki i prasy, działalność kulturalno-oświatową, propaguje czytelnictwo, organizuje konkursy amatorskie, odczyty, wystawy, a także zajmuje się drobnym handlem wyrobów krajowych i zagranicznych. RSW w swoim działaniu zmierza do podnoszenia świadomości ideowej czytelników, kultury i wiedzy społecznej oraz popularyzuje program PZPR. Dzienniki partyjne w swym programowym założeniu, oprócz podstawowych funkcji informacyjnych, spełniają także funkcje propagandowo-agitacyjne przez odzwierciedlanie roli partii w całości kształcie życia społeczno-gospodarczego oraz upowszechniania i wyjaśniania jej polityki wśród szerokich rzesz czytelników. Do prasy o wysokich nakładach zaliczyć można dzienniki „Trybuna Ludu” — organ PZPR oraz 17 terenowych dzienników PZPR, z których największy nakład od wielu lat osiąga katowicka „Trybuna Robotnicza”. Drugą grupę obejmują czasopisma o niższych nakładach przeznaczone dla węższych kręgów czytelniczych. Są to: „Nowe Drogi” — organ teoretyczno-polityczny KC PZPR oraz „Życie Partii” założone w 1955 roku. Ponadto RSW „Prasa—Książka—Ruch” wydaje w Warszawie 11 dzienników, z których „Trybuna Ludu”, „Chłopska Droga”, „Życie Warszawy”, „Sztandar Młodych”, „Głos Pracy”, „Ekspress Wieczorny”, „Przegląd Sportowy” mają zasięg ogólnokrajowy oraz 105 czasopism.

Odrębną grupę wydawniczą stanowią kalendarze i serie dla kobiet,

np: „Magazyn Rodzinny”, „Życie i Zdrowie”, „Przyjaciółka”, „Kobieta i Życie”. RSW wydaje ponadto dla młodzieży: magazyn geograficzny „Poznaj Świat”, „Walka Młodych”, „Film”, „Zarzewie”, „Na przełaj” itp. Z czasopism poświęconych politycznej i społecznej propagandzie wymienić należy: „Zeszyty Prasoznawcze”, „Prasa Polska”, „Rocznik Historii Czasopiśmiennictwa Polskiego”, itp. Serie te obejmują łącznie 1900 tematów.

Wydawnictwa dla dzieci przeszły w ciągu ostatnich lat wielką ewolucję. Z dość jednostronnych pism przekształciły się w barwne, różnorodne magazyny dziecięce (prasę dziecięcą), przyjmujące formy dziennikarskie, popularnonaukowe, rozrywkowe itp., dzięki którym pobudzają i zaspokajają zainteresowania dzieci. Do najważniejszych czasopism dziecięcych zaliczamy: „Miś”, „Świerszczyk”, „Płomycek”, „Płomyk”, „Świat Młodych”, „Kalejdoskop Techniki” o nakładzie 1980 tys. egz.

RSW „Prasa—Książka—Ruch” specjalizuje się również w wydawaniu książeczek dla dzieci najmłodszych oraz młodzieży. Spośród corocznie wydawanych 60 tytułów, a jest to wyłącznie polska literatura większość stanowią serie „Wesołej zabawy” — książeczki o tematyce historycznej, serie z „Wiewiórką”, „Latający dywan” czy wreszcie serie „Niezwykłe dzieje zwykłych rzeczy”.

RSW „Prasa—Książka—Ruch” wydaje również szeroki wachlarz informatorów, przewodników, folderów, pocztówek i albumów. Od kilku lat wzrastającym zainteresowaniem przedsiębiorstw cieszą się pocztówki foto-color, czyli oryginalna barwna fotografia. Największy jest jednak popyt na pocztówki krajoznawcze czarno-białe i barwne, reprezentujące około 1400 tematów obrazujących i propagujących osiągnięcia Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, kulturę narodową, nowe obiekty i zabytki oraz piękno polskiego regionu. Ostatnio wydawnictwo rozszerzyło asortyment o pocztówki reklamowe, programy teatralne, pocztówki dźwiękowe polskie i zagraniczne różnych kompozytorów oraz lekcje języka angielskiego, niemieckiego i francuskiego. Poza tym RSW prowadzi działalność w upowszechnianiu sztuk plastycznych, grafiki, rzeźby itp. w szerokich kręgach społeczeństwa. Znane są reprodukcje dzieł malarskich w planszach i na pocztówkach. Nowością są nowe, graficzne, albumowe wydania.

RSW „Prasa—Książka—Ruch” jest największym wydawcą prasy w Polsce. Udział w ogólnokrajowej produkcji prasowo-wydawniczej wynosił w roku 1978 — 248 tys. tytułów, czyli 10,7% (w tym: dzienników 46%, a czasopism 202 tj. 8,9%) w jednorazowym nakładzie 24,5 mln egz. tj. 63,1% (dzienniki 9 mln egz. tj. 90,5%, czasopism 15,5 mln egz. tj. 51,6%). Globalny roczny nakład prasy w 1978 r. RSW wyniósł 3088 mln egz. (w tym dzienniki 2505 mln egz. tj. 92,4% oraz czasopisma 583 mln egz. tj. 70,4%). Natomiast w dziedzinie wydawnictw nieperiodycznych wydano

861 tytułów książek o nakładzie 30,0 mln egz. oraz około 350 mln egz. innych wydawnictw nieperiodycznych (pocztówek, plakatów, przezroczy, płyt gramofonowych itp. Ponadto wydano w 1978 r. 12 mln egz. książek dla dzieci. Największy rozwój prasy nastąpił w latach 1971—1974. Charakteryzowała się ona największą intensywnością i wszechstronnością. W następnych latach nastąpił regres, ujawniły się trudności w zaopatrzeniu wydawnictw w papier przy jednoczesnym, dynamicznie rosnącym zapotrzebowaniu na prasę, co w konsekwencji pogłębiało z roku na rok deficyt nakładowy oraz trudności w jej nabywaniu. Podejmowane różnorodne działania dla złagodzenia dysproporcji między zapotrzebowaniem społecznym, a możliwościami jego zaspokojenia nie dały wyniku. Do ważnych zadań wydawnictw prasowych należy stałe i systematyczne doskonalenie treści zawartych w gazetach, czasopismach i książkach, porządkowanie rynku prasowo-wydawniczego oraz troska o wyższą jakość produkcji poligraficznej i terminowość edycji.

Prognozy rozwoju RSW „Prasa—Książka—Ruch” na przyszłe lata wymagać będą doskonalenia modelu prasy, książek i innych wydawnictw oraz ulepszanie struktur organizacyjnych redakcji i wydawnictw. Nowe struktury organizacyjne przedsiębiorstw terenowych powinny wykazać zwiększoną sprawność i efektywność w ich działaniach. Mimo trudności i niedociągnięć za osiągnięcie polskiej prasy uznać należy jej autentyczną masowość, różnorodność, szeroki wachlarz problemowy oraz do niedawna niezłe zorganizowany kolportaż. Podkreślić należy również rangę i rozwój czasopiśmiennictwa społeczno-kulturalnego, upowszechnianie czytelnictwa wśród szerokich rzesz społeczeństwa oraz wzbudzanie zainteresowania społeczeństwa polskiego sprawami zagranicznymi. Na rangę i wartość prasy wpływają wyniki badań prasoznawczych. Badania prasoznawcze stanowią cenną pomoc w podejmowaniu różnych decyzji dotyczących rozwoju prasy oraz na modyfikowanie struktury tematyczno-rodzajowej prasy.

RSW „Prasa—Książka—Ruch” prowadzi także działalność związaną bezpośrednio z importem i eksportem prasy. Ars Polona „Ruch” jako importer czasopism i książek zaopatruje polskie placówki naukowe i techniczne oraz instytucje gospodarcze i społeczne w materiały przynoszące aktualne wiadomości z zakresu osiągnięć naukowo-technicznych innych krajów. Głównym zadaniem eksportu czasopism i książek jest propaganda polskiej myśli technicznej i naszych osiągnięć naukowych, gospodarczych i kulturalnych. W 1978 roku sprowadzono do Polski 15 tys. tytułów dzienników i czasopism z 74 krajów o łącznym jednorazowym nakładzie 2,3 mln egz. Eksportowano zaś do blisko 150 krajów 1289 tytułów polskiej prasy o jednorazowym nakładzie 1,7 mln egz. W porównaniu do 1974 roku ilość tytułów prasy importowanej zmniejszyła się o 1787 ty-

tułów, a jednorazowy nakład zwiększył się o 0,4 mln egz. (w 1974 r. sprowadzono 16 787 tyt. prasy zagranicznej, a jednorazowy nakład wynosił 1,9 mln egz.). Eksport zmniejszył się o 916 tytułów czasopism, a globalny jednorazowy nakład wzrósł o 0,1 mln egz. (eksportowano 2205 tyt. prasy polskiej o łącznym jednorazowym nakładzie 1,6 mln egz.).

Prawie cała prasa krajowa, zarówno dzienniki jak i czasopisma dociera do czytelników za pośrednictwem sieci kiosków „Ruchu”, klubów prasy i książki, Międzynarodowych Klubów Prasy i Książki, sklepów należących do RSW „Prasa—Książka—Ruch”, Księgarni i Domów Książki. Najpopularniejszą formą nabycia prasy jest jej kupno w kioskach, które rozmieszczone są na terenie całego kraju (około 34 tys. kiosków). Tą drogą rozprowadza się 72% nakładów naszej prasy, gdyż zaledwie 28% rozchodzi się w prenumeracie. W codziennej pracy kolportażu istnieją jednak niedociągnięcia. Wprawdzie projekty spółdzielni zmierzają do unowocześnienia transportu prasy, modernizacji bazy ekspedycyjno-magazynowej dla kolportażu i handlu, z jednoczesnym zmechanizowaniem względnie automatyzowaniem najbardziej pracochłonnych procesów, ale na wyniki trzeba będzie jeszcze niestety długo czekać. Jeżeli zaś te prace badawcze, eksperymenty, zakup urządzeń (za dewizy) mają ograniczyć się tylko do centralnego kolportażu prasy i wydawnictw bez uwzględnienia potrzeb terenowych jednostek kolportażowych w kraju, nie przyspieszy to i nie usprawni skutecznie dostawy prasy do czytelników. Wydaje się, że RSW „Prasa—Książka—Ruch” wykazuje za mało dynamiki, operatywności i elastyczności w modernizacji i unowocześnianiu swej bazy, które to czynniki są warunkiem usprawnienia pracy oraz rozwoju działalności kolportażowo-handlowej, przyczyniając się do pełniejszego zaspokojenia rynku. Hamulcem w dalszym rozwoju jest brak bazy magazynowej, transportu i odpowiedniej sieci handlowej. Poza tym nie przeprowadza się konserwacji i remontu magazynów i kiosków, skutkiem czego kończą one swój żywot w stosunkowo krótkim czasie. Nagłą jest też potrzeba podnoszenia kwalifikacji personelu do obsługi maszyn, urządzeń itp.

Istnienie Robotniczej Spółdzielni Wydawniczej „Prasa—Książka—Ruch” jest okazją do prezentacji jej roli jako mecenasa działalności kulturalno-oświatowej w mieście i na wsi. Działalność ta rozwija się poprzez Kluby Międzynarodowej Prasy i Książki i Kluby RSW „Prasa—Książka—Ruch”. Pierwszy klub międzynarodowej prasy i książki powstał w 1949 r. Obecnie mamy 79 klubów MPiK-u i 8482 klubów prasy i książki w miastach i na wsi. Poprzez kluby prasy popularyzuje się wiedzę sprzedając, wypożyczając, reklamując książki i prasę. Klub uczy i wychowuje przy pomocy prelekcji, dyskusji, odczytów, filmów, przezroczy itd. W klubach odbywają się też wieczory poezji i muzyki oraz występy aktorów. Ponadto w klubach organizowane są lekcje języków obcych. Nauczanie

języków obcych staje się coraz bardziej powszechne. W 1976 roku przeprowadzono 1110 kursów języków obcych w klubach międzynarodowej prasy i książki. Zorganizowano ponadto 320 imprez, 75 tys. wystaw i ekspozycji oraz 24 tys. kursów. Dużą popularnością cieszą się w kraju kluby prasy i książki we wsiach, a także w ośrodkach miejskich. Zaczęły one powstawać w 1963 roku. RSW „Prasa—Książka—Ruch” obejmując coraz większy zakres działalności kształtuje też nowy model klubo-kawiarni. Hamującym czynnikiem w dalszym rozwoju klubów jak i poszerzenia zakresu działania jest brak odpowiednich lokali.

Praca RSW nad upowszechnianiem czytelnictwa i rozwoju kultury przybiera coraz to nowe formy w kontaktach z masowym odbiorcą. Sprzyjają temu uroczyste obchody dni kultury, oświaty i książki oraz Międzynarodowe Targi Prasy i Książki, organizowane przez Centralę Handlu Zagranicznego Ars Polona „Ruch” przy współpracy Polskiego Towarzystwa Wydawców i Książek, Stowarzyszenia Księgarzy Polskich i kluby MPiK-u. Nieomal wszystkie wydawnictwa prasowe, książkowe i agencje RSW, a także redakcje uczestniczą w okresie dni kultury, oświaty i książki w akcjach festynowo-kiermaszowych i spotkaniach z czytelnikami. Organizowane są wystawy najnowszych publikacji, konkursy, spotkania klubowe, kiermasze prasowo-książkowe, odczyty, koncerty, projekcje filmowe, mające na celu upowszechnienie prasy i książki, a także aktywizujące działalność handlową klubów, dążąc do pogłębiania więzi redakcji i oficyń z czytelnikami. Na Międzynarodowych Targach Książki RSW prezentuje działalność wydawniczą, głównie nowości i zapowiedzi wydawnicze oraz makiety dzieł znajdujących się w produkcji. Centrala Handlu Zagranicznego Ars Polona „Ruch” rozszerza swe kontakty w zakresie eksportu i importu czasopism.